

færdigheden lægges til Grund, men man bør selvfølgelig ikke sætte et større Apparat i Bevægelse end nødvendigt. Allerede det her foreslaaede vil muligvis føre til saa mange Rejser med tilhørende Rejseudgifter, at det vilde blive for stort et Apparat i Forhold til det, der er Tale om, end mere, hvis man gik saa vidt, som det blev nævnt, ikke blot at tillade Fremlægelsen af Forsvarsskrifter, men ogsaa Udnævnelse af Defensor osv. Det er altsammen noget, der vilde medføre yderligere Ulejlighed og Bekostning, og det bør undersøges, hvor vidt man i saa Henseende kan gaa uden at gøre for meget ud af det. — Med Hensyn til Konduitelisterne er jeg ikke blind for, at de selvfølgelig kunne misbruges, ligesom enhver Dom fra en overordnet Side over en underordnet eller af det ene Menneske over det andet kan være urigtig, men man har gjort gældende overfor mig, at dette System absolut ikke kunde undværes. Imidlertid er det fremdeles Genstand for Overvejelse ligesom de andre Punkter i det nævnte Andragende, der blev citeret af de ærede Medlemmer for Ringsted og for Københavns Amts 2den Valgkreds, som jo have haft det til Undersøgelse i Finansudvalget.

Inden jeg forlader de Forslag, der ere stillede til § 6, maa jeg maaske gøre en Bemærkning, foranlediget ved, hvad der tidligere under Finanslovbehandlingen i Aar er kommet frem om *Soldaternes Fribefordring*. Dette Spørgsmaal blev fra forskellige Sider rejst ved første Behandling og var inden anden Behandling Genstand for Konference med Finansudvalget, først overfor Forsvarsministeren, dernæst overfor mig. Jeg har ogsaa taget Sagen op, har forhandlet med Forsvarsministeren om den og er villig til at fremme den paa en af de Maader, hvorpaa dette kan ske. Der er nemlig, naar Talen er om en endelig Ordning, to Maader at gaa frem paa. Den ene er derved, at Ministeren for offentlige Arbejder benytter den Ret, han efter Statsbanetakstlovens § 65 har til at afslutte en særlig Overenskomst om Befordring af militære, til at give Fribefordring for en vis nærmere aftalt, selvfølgelig mindre Sum, som det da vil blive Forsvarsministerens Sag at søge Bevilling til paa sit Budget. Men Trafikministeren kan ogsaa søge Bevilling paa sit Budget, som jo da maa gaa ud paa den virkelige Sum, som denne Fribefordring repræsenterer. Det er nu ved fælles Bestræbelser fra Forsvars- og Trafikministeriets Side blevet oplyst, at den Fribefordring, som det her drejer sig

om, dels til de enkelte Soldater, der have Orlov, dels til Befordring af alle dem, der ville rejse, navnlig til de store Højtider, paa Grundlag af de Rejser, der have fundet Sted i Aaret 1904—05, vil andrage saadan noget som 85,000 Kr. aarlig. Det er imidlertid ikke blot dette Beløb, der maa overvejes, inden man skrider til en endelig Ordning af denne Sag, men det er ogsaa dette, om man ikke vil overvælde Trafikken alt for meget derved, at Soldaterne i endnu større Omfang end hidtil, navnlig ved de store Højtider, benytte deres Orlov til at rejse og derved komme ind i den store Strøm, der gør det overmaade vanskeligt at gennemføre vor Trafik saa hurtigt, som det ønskes af de rejsende. Det viste sig ved sidste Julehøjtid, at det navnlig over Fyn var saa at sige et Mirakel, at det gik, som det gik. Inden man derfor skrider til en endelig Ordning af dette Forhold, som jo vil forudsætte et Forslag paa næste Aars Finanslov, har man baade af Hensyn til den økonomiske Side, og om jeg saa maa sige af Hensyn til den trafikale Side, ønsket at indhente nogen Erfaring, og det vil ske ved, at jeg benytter den tredje Vej, som ifølge den nævnte Lovs § 65 staar mig aaben, men som ganske vist kun kan benyttes „i enkelte Tilfælde“ og derfor ikke kan være nogen endelig varig Ordning, den nemlig at bevilge Fribefordring til de Soldater, der faa Ferie ved de kommende Højtider. Det kan jeg gøre, og det agter jeg, efter den Stemning, der har været her i Tinget, at gøre, saa vil man indvinde Erfaring for, i hvor stort Omfang de paagældende benytte den dem tilstaaede Fribefordring, og saa kan man paa Grundlag af den indvundne Erfaring til næste Aar gøre Sagen til Genstand for endelig Ordning.

Paa § 19 B. møder jeg saa det Mindretalsforslag, som er blevet anbefalet af de ærede Medlemmer for Æbeltoft (Neergaard) og Assens (Berntsen), om, at Statskassen fremtidig skal betale, hvad Kommissariernes Tilsyn med Anlæget af Privatbaner koster. Det er opgjort her til et Beløb af 10,200 Kr., og det er ogsaa rigtigt nok, naar der henses til de private Anlæg, som endnu ikke ere afsluttede. Jeg skal dog bemærke, at Udgifterne til de fem af dem, nemlig den bornholmske Bane, Horsens—Odder Banen, Thisted—Fjerritslev Banen, Varde—Nebel Banen og Aalborg—Hadsund Banen, antagelig ville bortfalde i Løbet af mindre end et Aar, og Udgifterne til de øvrige fire Baner, nemlig Slangstrup Banen, Amager Banen, Hornbæk Banen og Odense—